

ТЕПЛОЕНЕРГЕТИК

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ»

СІЧЕНЬ
2022

**Виправити дефект –
попередити
аварію.**

Стор. 2

**Елемент міських
комунікацій теж може
бути красивим!**

Стор. 10

**Коли на вулиці мороз -
«червоне» - то журба!**

Стор. 6

**Сумлінні платники –
партнери Харківських
теплових мереж!**

Стор. 11

Виправити дефект – попередити аварію.

Фахівці підприємства вночі оперативно визначили витік теплоносія на магістральному трубопроводі в районі Олексіївського озера. На щастя, він не глобальний і був терміново ліквідований спеціальною бригадою. Тимчасове відключення будинків в районі Олексіївки тривало лише до 21 години вечора. Послугу було оперативно відновлено. За словами директора технічного Євгена Кауркіна, моніторинг мереж відбувається у цілодобовому режимі і всі негаразди ліквідуються на початковому етапі.

Євген КАУРКІН директор технічний

«Ми маємо спеціальні прилади, моніторимо траси, цілодобово аварійні бригади здійснюють обходи, об'їзди, реагуємо на заявки 15-62. Одна з них показала, що є дефект за адресою: вул. Олексіївська, 30. Залиття споживачів не було, але вода стікала прохідним каналом в Олексіївське озеро. Вночі ми виявили пошкодження трубопроводу діаметром 800 мм. Від нього живиться більша частина Олексіївки, по теплу та по гарячій воді. З урахуванням температури зовнішнього повітря, було прийнято рішення йти на відключення та усунення

цього дефекту, аби до вечора поновити послуги. Адже у вівторок та середу очікувалося суттєве зниження температури, до – 8, – 10 градусів за Цельсієм. Тобто цей ремонт - запобіжний захід, щоб не розгорнути більшу аварію. Тому що, після виникнення маленького за розміром дефекту, якщо його терміново не усунути, це призведе до більш вагомого пориву, і вже в аварійному порядку треба буде відключати споживачів, наново заповнювати будинки, а так ми зберегли воду, і, після усунення та заповнення магістралі, усі споживачі отримують тепло та гарячу воду».

Швидкість, мужність, професіоналізм.

Слюсар та двоє електрозварювальників ліквідували дефект труби ізсередини!

Заварювати порив їм довелося у теплопроводі діаметром 800 мм під самою автомобільною стоянкою супермаркету. 127 житлових будинків, 103 ОСМД та кооперативів з відомствами, 6 дитячих садочків, 5 шкіл та 2 лікарні — усі ці об'єкти могли залишитися без тепла на тривалий час! Але завдяки швидким і професійним діям бригади Харківських тепломереж і особисто слюсаря Віталія Іщенка, та газоелектрозварювальників Володимира Скирди і Олега Кофанова, дефект ліквідували у зародку.

Аварію попередили. Вже о 19–30 почалося заповнення системи теплоносієм. В результаті, мешканці тимчасово відключених будинків вечеряли в теплих оселях, а працівники Шевченківської філії закінчили зміну з почуттям виконаного обов'язку.

Днями групу ліквідаторів складного дефекту запросили в управління КП «Харківські теплові мережі». За дорученням міського голови Ігоря Терехова генеральний директор підприємства Василь Скопенко вручив їм подяки від мера — за оперативне усунення аварійної ситуації на магістральному трубопроводі.

Молоді й талановиті фахівці, які терміново заварили дефект, вже мають 5-й і 6-й розряди у своїх спеціальностях. Їм немає й тридцяти: а за плечима більше семи років досвіду.

Нові труби взимку – гаряча вода влітку.

На вулиці мороз, а в траншеях кипить робота. Комунальне підприємство «Харківські теплові мережі» не зупиняє реконструкції магістральних мереж навіть за мінусової температури.

Три кілометри траси № 53 на вул. Амвросія Бучми майорять помаранчовим кольором огорожі. Старі металеві труби свій термін відслужили. Їх давно потрібно було замінити. Але можливості з'явилися тільки зараз. В траншею вкладають попередньо-ізольовані нові труби. Після підключення вони працюватимуть довго, безаварійно та економічно.

Антон ІЩЕНКО

начальник Московської філії

«На даний момент ця магістраль не задіяна, тобто вона без споживачів, так звана «перемичка» для оперативних перепідключень по гарячій воді та централізованому опаленню. Це дає нам можливість у зимовий період проводити роботи. Це дуже добре, що ми зробимо усе це зараз, і в нас залишиться більше часу в ремонтну кампанію для реконструкції решти магістралей та напрямків».

Подібні ремонтні роботи тривають по всьому місту. Восени, вже після початку опалювального сезону, під перекладку потрапила магістраль на вулиці Енергетичній. Зараз масштаб робіт збільшився.

Євген КАУРКІН

директор технічний

«Зараз ведеться чималий обсяг робіт. Почали перекладку на проспекті Петра Григоренка, в районі Палацу спорту, і на Льва Ландау – це все резервні лінії, магістралі великих діаметрів. Так, якоюсь мірою ми йдемо на ризик, обмежуючи себе у чомусь. Але стан цих магістралей не дозволяє чекати весняної ремонтної кампанії. Тим більше, ми маємо і матеріальні ресурси, у першу чергу, трубу, тому що вона становить 70-80 % від вартості робіт, ми перекладаємо ці траси вже зараз, у зимовий період».

Нові резервні магістралі нададуть можливість не припиняти постачання гарячої води під час профілактичних відключень і, одночасно, дадуть змогу продовжувати заміни решти старих комунікацій.

Ізолювати труби – зберегти тепло!

Понад три з половиною кілометри труб були ізолювані працівниками підприємства ще за два місяці до Нового року.

Матеріал для роботи не новий, але перевірений часом - мінеральна вата, яка витримує температури до 650 градусів за Цельсієм, та склопластик поверх неї.

Олексій ЛУКА
перший заступник
директора технічного

«На кожній філії зараз організована група. Тобто раніше у нас була лише одна група, яка займалася цим питанням. Зараз у нас 9 філій – 9 груп, які безпосередньо займаються ізоляцією».

За словами фахівців, такий метод зберігання тепла дозволяє не тільки заощадити гігакалорії та передати їх споживачеві із максимальним температурним показником, а й подовжити термін експлуатації труби, яка у такому кожусі більш захищена від корозії внаслідок випадіння конденсату. Ще рік тому ізоляція труб була далеко не на першому місці – всього один кілометр за 365 днів! До того ж ізолювали лише ті ділянки, де тільки но здійснили ремонтні роботи.

Олексій ЛУКА
перший заступник
директора технічного

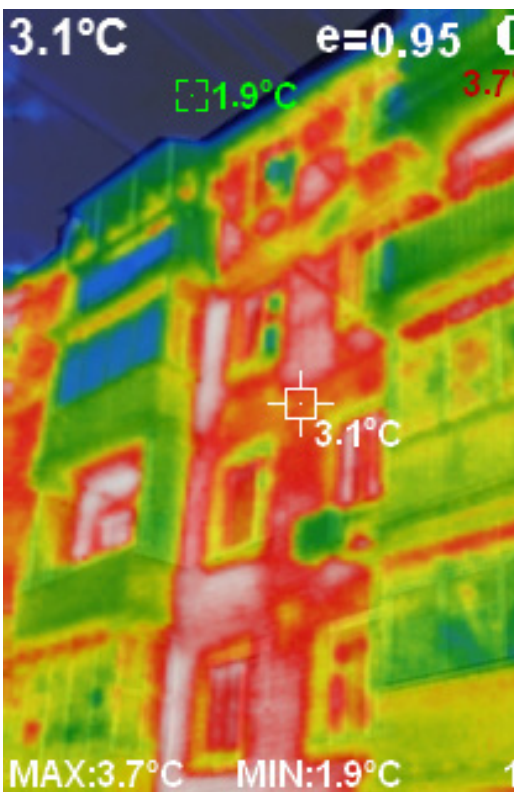
«Раніше цьому питанню не приділялося належної уваги не тому, що ми не хотіли, а тому що були інші проблеми, які потрібно було вирішувати якнайшвидше, бо вони найгостріше стояли перед підприємством. Зараз проблеми також є, але з'явилася більша кількість рук, більше бажання, щоб ті втрати, які виникають через відсутність ізоляції, суттєво зменшити. Для цього було розроблено цілу програму, і з середини листопада усі наші філії взялися за процес ізоляції зовнішніх теплотрас».

До речі, ізоляцію магістральних трубопроводів розпочали ще раніше у найпроблемніших місцях. На сьогодні темпи робіт тільки прискорюються. Перерви виникають лише через державні свята та дуже погані погодні умови. Надалі процес ще прискориться, в арсеналі теплоенергетиків скоро з'явиться новий матеріал для ізоляції, так звана «шкаралупа». Хоча, для великих діаметрів поки що залишиться перевірена часом мінеральна вата.

Коли на вулиці мороз - «червоне» - то журба!

Фахівці «Харківських теплових мереж» перевіряють втрати тепла на фасадах будинків за допомогою тепловізорів. Такі корисні прилади з'явилися в арсеналі усіх керівників філій теплових мереж тільки на початку минулого року і вже довели свою користь на практиці.

Коли на вулиці мінус, у квартирі плюс, на стіні будинку крізь екран тепловізора - райдужна картина від синьо-жовтого, до яскраво червоного. Саме червоні плями вказують на те, яка ділянка стіни, за рахунок мешканців квартири, «гріє небо». Тріщини, старі дерев'яні вікна, діряві двері та просто голі стіни. Усі ці архітектурні елементи будинків дихають внутрішнім теплом «на повні груди» і віддають у повітря дорогі гигакалорії. Утеплений фасад оселі та якісний склопакет, з точки зору тепловізора, суттєво відрізняються заощадливістю.

Антон ІЩЕНКО начальник Московської філії

«На цей час надходить велика кількість звернень громадян про те, що їм холодно, що послуга з опалення не якісна. Цей прилад дає нам можливість оцінити ситуацію стосовно будівельних конструкцій житла».

Зі свого боку, комунальне підприємство «Харківські теплові мережі» теж утеплюється у будь-який можливий спосіб, аби теплоносій від джерела до споживача дійшов із найменшими втратами. Тільки у Московському районі відновлювати ізоляцію потрібно на двох кілометрах теплотрас. Половина вже з новою ізоляцією. Решту утеплюють зі швидкістю 50-100 метрів на день.

«Наприклад, територія 15-ї лікарні, у нас тут знаходиться ЦТП, і ми живимо звідси комплекс цієї лікарні: 8 будівель і один житловий будинок. На цей час відбувається відновлення ізоляції повітряного трубопроводу. Виконано вже 90% робіт. Це дозволить уникнути теплових втрат і надати людям якіснішу послугу» - пояснює Антон Іщенко.

Мороз на вулиці також вносить корективи в роботу енергетичних джерел. Найбільша в Європі Салтівська котельня, згідно з режимом, підвищує температуру теплоносія за певною формулою: мінус один градус на вулиці – плюс пів градуса у трубі.

Сергій ПІСЕЦЬКИЙ начальник Салтівської котельні

«На виході зі станції ми видаємо теплоносії з температурою 80 градусів. Повертається він до нас із температурою 45 градусів. Це тепло, яке витрачається на нагрівання батарей у будинках і на підігрів води на бойлерах на теплорозподільних станціях».

Антон ІЩЕНКО начальник Московської філії

«У цьому році на Салтівській котельні ще влітку були проведені масштабні ремонтні

роботи. Капітально відремонтували 4 котли та встановили 2 нові мережеві насоси».

За словами начальника Салтівської котельні Сергія Пісецького, ще рік тому ситуація була близькою до катастрофи. Але після літньої ремонтної кампанії котельня запрацювала із чималим запасом міцності.

«Якщо у той же час минулого року у нас працювало 8 мережевих насосів, то зараз, після встановлення нових насосів, ми можемо собі дозволити працювати на 7-ми. За рахунок цього заощаджується електроенергія, і вільні кошти можна буде спрямувати на виконання будь-яких ремонтних робіт, які дозволять підвищити якість послуги» — зазначив Сергій Пісецький.

Модернізація і ремонт на тепломережах не припиняється навіть у морози. Є ресурс, є запчастини і головне — бажання якнайшвидше перетворити усі складові системи тепlopостачання на сучасний та економічний механізм. Тільки є одне «але»: кінцевий споживач — це невід’ємна частина великої системи. Чим більше вікон стануть герметичними, а стіни — утепленими, тем меншими будуть цифри у платіжках. І тепловізор не майорітиме червоним.

Новий теплообмінник - 40% економії

Якщо сьогодні вам перекрыли гарячу воду, завтра вона стане теплішою. На теплових мережах триває модернізація системи гарячого водopостачання. За кошти міського бюджету у багатopоверхівках встановлюють сучасні теплообмінники. Їхнє завдання – надати мешканцям якісну послугу і заощадити до 40% витрат на її виробництво.

Вулиця Гімназійна 18. Будинок повоєнного будівництва із плитковим фасадом, високими стелями та розкішним видом з вікон на річку. Це тільки вершина комунального айсберга. Головне дійство відбувається у підвалі. Він теж із високими стелями і водою з річки тільки вже під ногами.

Працівники Основ’янської філії добре знають, що будь-який ремонт у підвалі під першим та другим під’їздом цього будинку починається з відкачування ґрунтових вод.

Владислав ТИМОФЄЄВ начальник Основ'янської філії

«Проблеми у підвалі є, тому що будинок розташований коло річки. Підвали дуже глибокі. Почасти, особливо в осінньо-зимовий період, відбувається підтоплення ґрунтовими водами перших двох під'їздів. Із цього приводу ми будемо співпрацювати із КП «Жилкомсервіс», надамо свої пропозиції, але остаточне рішення за ними».

Цієї зими на порядку деному заміна старих теплообмінників на нові, які грітимуть воду набагато краще і дешевше.

Владислав ТИМОФЄЄВ начальник Основ'янської філії

«У цьому будинку ми міняємо теплообмінник 1986 року випуску. Він застарів морально і фізично. Крім того, пошкоджений корозією. На його місце ми встановлюємо сучасний, більш економічний агрегат, за допомогою якого, по-перше, отримуємо гарячу воду належної якості, по-друге, уникаємо проблем з тепlopостачанням».

Крім теплообмінника міняють і стару запірну арматуру на трубах центрального опалення – це вже профілактика аварій системи тепlopостачання. Теплообмінників тіль-

ки в Основ'янському районі встановлено вже п'ять.

Роботи дуже дорогі, тому що усе теплообмінне обладнання, яке містить регулятори температури й тиску, має досить велику ціну.

Але мешканцям будинку цього не видно. Поки у підвалі кипить робота, зверху про неї свідчить лише гуркіт генератора. За словами теплоенергетиків, після зміни керівництва проблем із цими агрегатами, як і з іншим обладнанням та матеріалами, на підприємстві немає.

Від парового котла, до комп'ютера

Правила безпеки потрібні на кожному робочому місці! Кожен третій четвер місяця на комунальному підприємстві – День охорони праці.

Навчання і відповідальність – саме такими словами характеризує суть своєї роботи директор з охорони праці, техніки безпеки та підготовки кадрів, Єлизавета Слизченко. За її словами, питання охорони праці для кожного співробітника починається з відповіді на питання: «що це за підприємство, і яка моя місія на робочому місці?».

Єлизавета СЛИЗЧЕНКО директор з охорони праці, техніки безпеки та підготовки кадрів

«Людина приходить і отримує первинний інструктаж. Про наше підприємство, про ту посаду, що він займає, чи ту робочу професію, яку отримав. Далі він іде на свою ділянку, на свою філію. Також поглиблені знання того, що він робить, і знання інструкцій з охорони праці: що повинен робити, що не повинен робити. Кожен має розуміти, що це велике підприємство, яке надає теплову енергію, опалення, гарячу воду для населення, виробляє теплову енергію, що в нас сотні джерел тепlopостачання, а це об'єкти підвищеної небезпеки, і роботи, які виконують наші люди - підвищеної небезпеки».

Знати правила безпеки й відповідати займаній посаді — це головна запорука продуктивної роботи кожного співробітника великого колективу. Для цього, за словами Єлизавети Слизченко, працюють спеціальні комісії з підтвердження професійної придатності та стійкості людини до будь-яких стресових ситуацій. Крім того, виявляються індивідуальні фобії співробітників, які можуть нашкодити роботі, або призвести до трагічних наслідків.

Єлизавета СЛИЗЧЕНКО директор з охорони праці, техніки безпеки та підготовки кадрів

«Хтось боїться крові, хтось — висоти, і ви можете собі таке уявити, що людину, яка боїться висоти, послали на верх котла міняти труби чи лист заліза, чи щось робити, а він боїться! То буде біда! І тому, коли я особисто зустрічаюся і розмовляю з людьми: з робочими, майстрами — дуже прошу: «Ніколи не соромитися сказати, чого ви боїтеся!». У нас велике, багатопрофільне підприємство, і кожна людина може знайти собі ро-

боче місце до душі та за покликанням. Важливі також і знання, і результати медичного огляду. У нас є навіть спеціальна комісія, за колективним договором, яка вирішує питання: чи справді людина на своєму місці».

Жорсткі правила, інструкції, тренування щодо позаштатних ситуацій на об'єктах, аптечки із засобами первинної медичної допомоги, навіть робочий одяг, який відповідає спеціальним нормам — усе це складові системи безпеки на виробництві, які має забезпечити керівництво для своїх співробітників. На комунальному підприємстві «Харківські теплові мережі», від початку минулого року усім цим пунктам приділили особливу увагу. Наприклад, робочого одягу відтепер видають по два комплекти, аптечки повністю укомплектовані ліками та необхідними матеріалами. Тільки в інструкції змінилися правила надання першої допомоги, і цей факт потрібно усвідомити.

Єлизавета СЛИЗЧЕНКО директор з охорони праці, техніки безпеки та підготовки кадрів

«Раніше, до минулого року, за старою інструкцією, ми мали надавати медичну допомогу. Але інструкції змінилися. Тепер ми надаємо тільки «долікарняну» допомогу. Адже ми не медичні співробітники та своїми неваліфікованими діями можемо зашкодити потерпілому. Але наші працівники не залишать колегу, або перехожого у біді. Вони можуть, наприклад, звільнити постраждалого від електричного струму, надати допомогу при забитті, або врятувати від обмороження

і, звісно, викликати швидку допомогу. А завдання наше, як інструкторів, не просто розповісти людям, як це робити, а навчити діяти».

На питання: яким категоріям працівників потрібні знання з техніки безпеки, Єлизавета Вікторівна впевнено відповідає — усім! Бо навіть у повсякденному житті без цього не обійтися. Адже до факторів небезпеки можна віднести й ожеледицю на дорозі, з якою потрібно боротися сіллю, піском, прибиранням і власною обережністю, і бурульки на дахах будівель, які загрожують смертельною небезпекою, і, навіть, неуважне пересування сходами, на яких можна впасти та зламати кінцівку. Тому насправді, правила техніки безпеки можна назвати просто «правилами життя».

Елемент міських комунікацій теж може бути красивим!

Доведено Харківськими тепловими мережами! Відтепер вони і красиві, і абсолютно безпечні — вентиляційні шахти теплотраси нового зразка почали з'являтися по місту одразу після свят. Фахівці розробили нову, просту, але значно безпечнішу конструкцію, яка якісно виводить випаровування з підземних каналів теплотраси і таким чином захищає нові труби від конденсату і корозії. Їхні попередники старого зразка око аж ніяк не милували! Крім того, через стару технологічну особливість — дверцята, які легко зривалися шукачами металу, могли бути небезпечними.

Рауф МАМЕДОВ начальник управління ремонтів

«Звісно, вандали псували ці дверцята, і всередину могли потрапити сторонні особи. Нові вентиляційні шахти таких особливостей позбавлені. Ці конструкції ми виготовляємо з матеріалів, що були у вжитку, на нашому устаткуванні, силами наших працівників. Це недорого у виробництві та ефектно виглядає у міському ландшафті».

І виглядає ефектно, і намальовано не просто так. За словами автора дизайну, начальниці дільниці хімзахисту Служби централізованого ремонту обладнання КП «Харківські теплові мережі» Лілії Сиси, орнамент обирала із посібників та досвіду власної родини. Жінка родом з Полтавської області, а вишивкою у неї займалися всі, навіть батько і брати.

Лілія СИСА начальник дільниці хімзахисту

«Бабуся вишивала на спеціальних п'яльцях – це такий невеличкий верстатик, і котушечки на пальці одягаються. По всій області було тільки дві майстрині, які у такий спосіб вміли вишивати. У мене вишивали й батько, та брати. А коли обирала орнамент для конструкцій, я розглядала різні варіанти і з сімейних альбомів, і з книжок. Спочатку ми робимо маленький примірник, потім поступово збільшуємо розмірність – це під кожну трубу, під кожний діаметр потрібно обирати об'єм та колір, щоб воно мало гарний вигляд».

Для виготовлення трафаретів орнамент трохи спростили, але головні символи української вишивки – «засіяну ниву» та «життя», збільшили до розмірів, які добре розрізняються у великому форматі. Таким чином, завдяки копіткій праці та фантазії працівників підприємства, труби, які вже відслужили свій термін у підземеллі, отримали нове життя.

Сумлінні платники – партнери Харківських теплових мереж!

Напередодні новорічних свят в управлінні комунального підприємства влаштували гостинну зустріч для споживачів, які вважають своїм обов'язком вчасно сплачувати рахунки за тепло та гарячу воду.

Чоловіки, представники двох підприємств-платників, із задоволенням скористалися пропозицією відвідати нову насосну станцію та оцінити масштаби модернізації, яка відбувається на підприємстві. Потім на всіх гостей чекала зустріч «без краваток» у затишній атмосфері кімнати для

селекторних нарад, відповіді на питання від директора технічного Євгена Кауркіна та директора з питань безпеки та цивільного захисту Романа Шаповалова. Усіх сумлінних платників привітали зі

святами корисними подарунками до новорічних свят та подякували за співпрацю. На жаль, один зі споживачів, пенсіонер Костянтин Борозяк, не зміг приїхати за станом здоров'я. Але подарунок та привітання одразу після зустрічі йому додому привіз директор з питань безпеки та цивільного захисту, Роман Шаповалов. До речі, саме Костянтин Петрович Борозяк не тільки не має боргів, а й передплачує комунальні послуги на рік вперед, бо, на його думку, тепло - це дуже необхідна послуга.

Свято Хрещення Господнього закриває низку зимових свят.

Зазвичай Водохреще асоціюється з морозами, освяченням води та пірнанням в ополонку. Воно пов'язане з цілою низкою народних традицій. І хоча морози бувають не завжди, а пірнати в холодну воду не обов'язково, Водохреще залишається одним з найулюбленіших свят українців.

Співробітники «Харківських теплових мереж» в обідню перерву відвідали храм Покрова Пресвятої Богородиці, що у селищі Безлюдівка. Їх та інших парафіян окропив святою водохресною водою настоятель церкви. Люди вірять, що у цей день вода очищає і дає сили та здоров'я, тому найвідважніші, за традицією, тричі поринули у купель.

